

Graciosa, het witte eiland

OVER

Foto: DRT, Maurício de Abreu

Graciosa, het witte eiland

Het eiland Ilha Graciosa werd door Unesco benoemd tot Wereldreservaat Biosfeer en is het meest noordelijke van de vijf eilanden die de Centrale Groep van de Azoren-archipel vormen. Het staat bekend als het witte eiland en wordt zo genoemd om zijn geologische eigenschappen en om de benamingen die op het eiland aan de verschillende plekken werden gegeven, zoals het geval is in Pedras Brancas, Serra Branca e Barro Branco (letterlijk: Witte Stenen, Witte Bergen en Witte Klei).

Het eiland bestaat uit een gemeente, **Santa Cruz da Graciosa**, die is onderverdeeld in vier deelgemeentes: Vila de Santa Cruz, Vila da Praia, Guadalupe en Luz. Santa Cruz onderscheidt zich door de typische huizen en de bestraatte, smalle straatjes die vanaf een centraal plein met daarop een prieel, waterreservoirs en araucarias (een conifeer-soort) door het stadje heen waaieren. Het is de moeite waard een bezoek te brengen aan de moederkerk Igreja Matriz de Santa Cruz da Graciosa, de kerk van Santo Cristo, die van Cruz da Barra en het Museu Etnográfico, waar allerlei voorwerpen tentoon zijn gesteld die met de traditionele wijnbouw en de walvisjacht te maken hebben. In het stadje **Praia** vindt u de kerk Igreja de São Mateus met een pijporgel uit 1793, een van de mooiste van de Azoren, en in **Guadalupe** treft u de kerk met diezelfde naam, gedateerd uit de 17e eeuw.

Op de **berg Monte Nossa Senhora da Ajuda** hebben we een mooi uitzicht op Santa Cruz het noordelijke deel van het eiland. In dat gedeelte kunt u drie kapellen vinden, gewijd aan S. João, S. Salvador en Nossa Senhora da Ajuda. De laatste is een van de beste voorbeelden van "religieuze architectuur als verdedigingswerk" op de Azoren. Als bijgebouw is daar het "casa dos romeiros" waar de bedevaartgangers konden verblijven.

Het architectonische erfgoed van het eiland is bewaard gebleven in verschillende gebouwen, met nadruk op de kerken, kapellen, landhuizen en voorts is er een bijzondere "waterarchitectuur", een eeuwenoud netwerk van reservoirs en opslagsystemen voor drinkwater. Een ander opmerkelijk punt in het landschap van dit eiland zijn de windmolens met rode koepels, geïnspireerd op de Vlaamse molens, die getuigen van de overdadige graanproductie in vroegere tijden.

De **Caldeira da Graciosa** is het meest emblematische element in het landschap van het eiland. Deze krater met zijn enorme afmetingen en grote schoonheid werd geklasseerd als **Regionaal Natuurmonument** en omvat tevens de Furna da Maria Encantada en de Furna do Enxofre, daadwerkelijke heiligdommen van Moeder Natuur.

De tocht omhoog naar de **Furna da Maria Encantada** biedt een goede gelegenheid om het omringende landschap in u op te nemen en de overdadige vegetatie te bewonderen die de mens hier plantte: ceders, acacia's, pijnbomen en een plaatselijke, zoetruikende cedersoort bedekken de muren van de krater bijna in zijn geheel en contrasteren met de vegetatie van de andere gebieden op het eiland. Binnenin de krater bevindt zich een indrukwekkende vulkanische

---

holte, de **Furna do Enxofre**. Hij staat in verbinding met de buitenkant door twee grote aders en is in het centrum ongeveer 40 meter hoog. De toegang ertoe wordt gevormd door een toren die aan het begin van de 20ste eeuw werd gebouwd, met een wenteltrap van 183 treden. Het is een van de indrukwekkendste grotten van de Azoren. Hier bevinden zich een koudwatermeer en een geiser met modder, die verantwoordelijk is voor de zwavellucht ("enxofre") hetgeen de naam van deze krater verklaart en die u eraan herinnert dat dit gebied van vulkanische oorsprong is.

Pico Timão, het hoogste punt van het eiland (398 m), en Pico do Facho (375 m) lenen zich uitstekend voor een rustgevende wandeling door de primitieve vegetatie. De gebergtes **Serras Dormida, Branca en Fontes** bieden buitengewone scenario's, niet alleen over het eiland maar ook over de uitgestrektheid van de blauwe zee. Aan de horizon kunt u de andere eilanden van de Centrale groep zien liggen: Terceira, São Jorge, Pico en Faial.

De kleine **eilandjes** langs de kust van Graciosa voegen een bijzondere schoonheid toe aan het eiland. Zo is er het eiland Ilhéu da Praia, dat een diverse populatie aan zeevogels herbergt, **Ilhéu de Baixo**, tegenover de brug Ponta da Restinga, **Ilhéu das Gaivotas**, vlakbij Carapacho, en het **Ilhéu da Baleia**, dat in de baai Baía da Ponta da Barca ligt en zijn naam ("eiland van de walvis") te danken heeft aan zijn vorm.

In het landschap trekt de vuurtoren **Farol da Ponta da Barca** de aandacht. De inwoners zeggen dat dit de hoogste vuurtoren van de Azoren is.

In **Carapacho** kunt u van de gelegenheid gebruik maken door een duik te nemen in de **natuurlijke zwembaden** en in het warme en helende water van de **thermale bronnen** te ontspannen.

Een tocht om het eiland heen, stoppend bij de diverse uitkijpunten, maken het album met goede herinneringen dat u van het gracieuze landschap van dit mooie eiland kunt bewaren, compleet.

ACTIVITEITEN

Het eiland Graciosa wordt geprezen om de buitengewoon goede omstandigheden om te duiken en te vissen. Het contact met de zee nodigt uit tot het verkennen van de kust per kajak of per boot. De baaien van Santa Cruz, Folga en Praia zijn geschikt voor het beoefenen van watersporten zoals roeien, zeilen en windsurf. Caparacho, Praia, Barro Vermelho en Calheta zijn plekken waar u heerlijk kunt zonnen en zwemmen in zee.

In Carapacho zorgt de aanwezigheid van thermale wateren met een temperatuur van ongeveer 40°C voor ontspannende en therapeutische baden in dit water met bijzondere eigenschappen die een meerwaarde vormen voor uw welzijn. Een modern kuuroord biedt een groot aanbod aan technieken en therapieën, met uitzicht op de oceaan en op het eilandje Ilhéu de Baixo. Iets verderop vindt u de recentelijk verbouwde natuurlijke zwembaden van Carapacho, waar u kunt genieten van een duik in het zeewater dat is opgewarmd door thermaal water, als een ontspannende, natuurlijke thalassotherapie.

Onder de verschillende wandelroutes over het eiland vindt u een rondwandeling langs de Caldeira, die u ook per fiets, te paard, of per auto kunt afleggen.

Het verplichte bezoek aan de Furna do Enxofre, ex-libris van het eiland Graciosa, kan worden aangevuld met bezoeken, onder leiding van een gids, aan andere vulkanische grotten op het eiland om de ondergrondse geheimen te ontrafelen van de Furna d'Água, de Furna do Abel of van de Furna da Maria Encantada; het zal een onvergetelijke ervaring zijn.

FESTIVITEITEN

Graciosa heeft een indrukwekkende cultuur aan feestelijkheden, met volkse dansfeesten, concerten van plaatselijke harmonica's, vieringen van de plaatselijke beschermheiligen van de deelgemeenten en de beroemde Bailes de Carnaval. In de Carnavalsweek organiseren de verschillende verenigingen optochten met dansende figuren die op originele wijze verkleed zijn en bijzondere maskers op hebben.

Tijdens het Festa do Senhor Santo Cristo dos Milagres, in augustus, wordt het religieuze aspect gecombineerd met andere evenementen, zoals muziekoptredens en volksdansgroepen die de historische straten van Santa Cruz opluisteren. Net als op de andere eilanden van deze archipel zijn de Festividades do Espírito Santo, van mei tot september, een belangrijke gebeurtenis op Graciosa.

GASTRONOMIE

De verse vis wordt doorgaans in stoofpotten of gebakken geserveerd. De van Graciosa afkomstige knoflook en meloenen worden gezien als gourmet-producten en worden verwerkt in vele recepten.

Maar het meest typische producten van dit eiland zijn de zoetigheden waaraan het eiland zijn naam heeft gegeven: Queijadas da Graciosa, geïnspireerd op een eeuwenoud recept. Onder de vele en smakelijke plaatselijke zoetigheden vindt u onder meer cavacas, pastéis de arroz en encharcadas de ovos.

Op Graciosa worden goede wijnen gemaakt. De witte wijnen, de oude brandewijnen en de aperitieven van dit eiland tellen zelfs de meest veeleisende drinker tevreden.

HEENREIS

Met het vliegtuig:

Sata - Air Açores, voert dagelijkse vluchten uit, meestal vanaf het eiland Terceira

Meer informatie:

- www.sata.pt

- www.visitazores.com

Over zee:

Meer informatie:

- www.atlanticoline.pt